

Cvičení 3: Funkce vyšších řádů, λ -funkce, částečná aplikace, skládání

Před třetím cvičením je zapotřebí znát:

- ▶ lokální definice pomocných funkcí pomocí klauzule `where`


```
power :: Int -> Int
power x = result
  where result = x * x
```

- ▶ chování funkcí

```
map :: (a -> b) -> [a] -> [b]
filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]
zip :: [a] -> [b] -> [(a, b)]
zipWith :: (a -> b -> c) -> [a] -> [b] -> [c]
```

- ▶ zápis anonymních funkcí pomocí λ -abstrakce, tj. například `\x y -> x + y`
- ▶ co je částečná aplikace;
- ▶ použití operátoru `(.)` :: `(b -> c) -> (a -> b) -> (a -> c)` pro skládání unárních funkcí;

Etudy

- Etuda 3.η.1** Slovně vysvětlete, co dělají knihovní funkce `map` a `filter`. Pro jaký účel byste použili kterou z nich? Jaký je rozdíl mezi výsledkem vyhodnocení `map even [1, 3, 2, 5, 4, 8, 11]` a `filter even [1, 3, 2, 5, 4, 8, 11]`?

Pan Fešák připomíná: Lambda je řecké písmeno (λ ; velká lambda je Λ). V teorii programování se používá pro uvození anonymní funkce a proto se těmito funkcím říká lambda funkce. Protože písmeno λ není na běžných klávesnicích, používá se místo něj v Haskellu `\`.

- Etuda 3.η.2** Naprogramujte funkci `oddfify :: Integral a => [a] -> [a]`, která projde vstupní seznam čísel a čísla, která nejsou lichá, přemění na lichá. Použijte funkci `map`, nebo `filter`. Může se vám také hodit lambda funkce.
Například:

```
oddfify [1, 2, 3, 4] ~>* [1, 3, 3, 5]
```

- Etuda 3.η.3** S využitím funkce `oddfify` z předchozího příkladu 3.η.2 naprogramujte funkci `inputWithOddified :: Integral a => [a] -> [(a, a)]`, která pro vstupní seznam čísel vrátí seznam dvojic, kde první složka odpovídá prvku ze vstupního seznamu a druhá složka výstupu funkce `oddfify`. Například:

```
inputWithOddified [1, 2, 3, 4] ~>* [(1, 1), (2, 3), (3, 3), (4, 5)]
```

Etuda 3.η.4 Bez použití interpretu určete hodnoty následujících výrazů:

- `(head . head) [[1,2,3], [4, 5, 6]]`
- `((\x:xs -> xs) . head) "ahoj"`
- `let g x = x : [x] in g 10`
- `(last . last) [[1, 2], [3, 4], []]`
- `let f g x = (g . g) x in f (+ 21) 0`

Pokud výraz nelze vyhodnotit, určete přesně, která část výpočtu selhává a proč.

Etuda 3.η.5 Vysvětlete rozdíl mezi následujícími dvojicemi výrazů:

- `(f . g) x` versus `g (f x)`
- `(f . g) x` versus `f (g x)`
- `(* 2) . (+ 2)` versus `\x -> (x + 2) * 2`
- `head . head [[1], [2], [3]]` versus `(head . head) [[1], [2], [3]]`

Doposud jsme se bavili o n -árních funkcích, tedy o funkcích, které braly na vstupu n argumentů a vracely nějakou hodnotu. Ve skutečnosti ale v Haskellu nemáme funkce, které by braly více než jeden argument – jinak řečeno, funkce v Haskellu jsou nejvýše unární. Jak je to možné?

Kouzlo tkví v jiném pohledu na funkce jako takové. Místo toho, abychom se na funkci dívali jako na něco, co bere n argumentů a vrátí hodnotu, se na ni můžeme dívat jako na unární funkci, která vrátí jinou $(n-1)$ -ární funkci. Aritu potom můžeme brát jako počet unárních funkcí, které dostaneme postupnou aplikací na argumenty.

Vezměme si například funkci

```
add :: Int -> Int -> Int
add x y = x + y
```

Doposud bychom řekli, že funkce `add` bere dva argumenty a ty sečte.

Pokud se na ni ale podíváme druhým způsobem, zjistíme, že typ funkce `add` lze ekvivalentně zapsat jako `add :: Int -> (Int -> Int)`, a tedy že bere jeden argument – `x` – a vrací funkci, která ke svému vstupu přičte dané `x`.

A přesně tuto myšlenku využíváme u částečné aplikace. Díky tomu, že funkci dáme jeden argument, zafixujeme jeho hodnotu a dostaneme funkci, která *nasytí* zbytek. Potom pro nás není problém zavést si třeba funkci `addTo42` jako

```
addTo42 :: Int -> Int
addTo42 = add 42
```

Tato funkce svůj vstupní argument přičte k hodnotě `42`. Na tento zápis se můžeme dívat i tak, že do `addTo42` uložíme funkci, kterou nám vrátí výraz `add 42`.

Protože druhý pohled na funkce je v Haskellu vlastní a operátory nejsou nic jiného než funkce, mohli jsme například úlohu 3.ψ.2 vyřešit jako `prepend42 = (:) 42`.

Etuda 3.η.6 Vysvětlete, co dělají následující funkce, a najděte argumenty, na něž je lze aplikovat. Následně si chování ověřte v GHCi.

- `take 4`
- `(++) "Hello, "`
- `zip3 [1, 2, 3] ["a", "b"]`
- `(^ 2)`

Etuda 3.η.7 Do následujících výrazů doplňte všechny implicitní závorky vycházející z částečné aplikace funkcí. Jinak řečeno, explicitně závorkami ukažte pořadí postupného vyhodnocování čas-

tečné aplikace.

- a) `(==) 42 16`
- b) `map ((==) 42) [1, 2, 3]`
- c) `(g 4, f g 5)`
- d) `zipWith3 f (g 4 a) xs`
- e) typ: `Bool -> Bool -> Bool`
- f) typ: `(a -> b -> c -> d) -> [a] -> [b] -> [c] -> [d]`
- g) typ: `(b -> c) -> (a -> b) -> a -> c`

3.1 Užitečné seznamové funkce & lambda funkce

Pan Fešák připomíná Pokud si nejste chováním některé funkce jistí, můžete ji najít v [dokumentaci](#). Teď se například může hodit najít si seznamové funkce jako `map` a `filter`.

Př. 3.1.1 Naprogramujte funkci `filterOutShorter :: [String] -> Int -> [String]`, která pro vstupní seznam řetězců a zadané číslo `n`, vrátí seznam řetězců obsahující pouze ty, které mají délku alespoň `n`. Využijte knihovní funkci `filter` a vhodnou lambda funkci.

»=

Př. 3.1.2 Mějme seznam typu `[(String, Integer)]`, který obsahuje jména studentů a jejich počty bodů z předmětu IB015. Pomocí vhodných seznamových funkcí naprogramujte

»=

- a) funkci `getNames :: [(String, Integer)] -> [String]`, která vrátí seznam jmen studentů,
- b) funkci `successfulRecords :: [(String, Integer)] -> [(String, Integer)]`, která ze zadaného seznamu vybere záznamy těch studentů, kteří mají alespoň 8 bodů,
- c) funkci `successfulNames :: [(String, Integer)] -> [String]`, která ze zadaného seznamu vybere jména studentů, kteří mají alespoň 8 bodů,
- d) funkci `successfulStrings :: [(String, Integer)] -> [String]`, která ze zadaného seznamu vybere studenty, kteří mají alespoň 8 bodů, a vrátí seznam řetězců ve tvaru `"jmeno: xxx b"` (*nápověda*: pro převod čísla na řetězec můžete použít funkci `show`).

Tedy například pro databázi

```
st :: [(String, Integer)]
st = [("Finn", 5), ("Jake", 9), ("Bubblegum", 12),
      ("Ice King", 2), ("BMO", 15), ("Marceline", 9)]
```

budou požadované funkce vracet následující hodnoty:

```
getNames st ~~* ["Finn", "Jake", "Bubblegum", "Ice King", "BMO",
                "Marceline"]
successfulRecords st ~~* [("Jake", 9), ("Bubblegum", 12), ("BMO", 15),
                          ("Marceline", 9)]
successfulNames st ~~* ["Jake", "Bubblegum", "BMO", "Marceline"]
successfulStrings st ~~* ["Jake: 9 b", "Bubblegum: 12 b", "BMO: 15 b",
                          "Marceline: 9 b"]
```

Pan Fešák doporučuje: Pro práci s dvojicemi se můžou hodit funkce `fst` a `snd`, které vrací první, respektive druhou položku dvojice.

Pokud chceme s dvojicemi pracovat v lambda funkcích (nebo i pojmenovaných funkcích), tak dává často smysl používat vzory pro dvojice.

Př. 3.1.3 Které z funkcí z příkladu 3.1.1 lze elegantně naprogramovat pomocí funkce `map`? Které lze elegantně naprogramovat pomocí funkce `filter`? Všechny tyto funkce pomocí `map` a `filter` naprogramujte.

3.1.mf

Př. 3.1.4 S využitím funkce `map` a knihovní funkce `toUpper :: Char -> Char` z modulu `Data.Char` (tj. je třeba použít `import Data.Char`, na začátku souboru, nebo `:m +Data.Char` v interpretu) definujte novou funkci `toUpperStr`, která převádí řetězec písmen na řetězec velkých písmen. Například:

```
toUpperStr "i am the one who knocks!" ~>* "I AM THE ONE WHO KNOCKS!"
```

Př. 3.1.5 Napište funkci `vowels`, která dostane seznam řetězců a vrátí seznam řetězců takových, že v každém řetězci ponechá jenom samohlásky (ale zachová jejich pořadí). Například:

```
vowels ["Michael", "Dwight", "Jim", "Pam"] ~>* ["iae", "i", "i", "a"]
vowels ["MICHAEL", "DWIGHT", "JIM", "PAM"] ~>* ["IAE", "I", "I", "A"]
```

Př. 3.1.6 Slovně vysvětlete, co dělají funkce `zip` a `zipWith`. Pro jaký účel byste použili kterou z nich? Pomocí interpretu zjistěte, jak se tyto funkce chovají, pokud mají vstupní seznamy různou délku.

Př. 3.1.7 Mějme výsledky běžeckého závodu reprezentované pomocí seznamu typu `[String]`, který obsahuje jména běžců seřazených od nejlepšího po nejhoršího, a seznam peněžních výher typu `[Integer]` (rovněž seřazených). Naprogramujte

- funkci `assignPrizes` typu `[String] -> [Integer] -> [(String, Integer)]`, která každému běžci, který něco vyhrál, přiřadí jeho výhru, a
- funkci `prizeTexts` typu `[String] -> [Integer] -> [String]`, která vrátí seznam řetězců ve tvaru `"jmeno: xxx Kc"` pro každého běžce, který něco vyhrál.

Například:

```
assignPrizes ["Mike", "Dustin", "Lucas", "Will"] [100, 50] ~>*
  [("Mike", 100), ("Dustin", 50)]
prizeTexts ["Mike", "Dustin", "Lucas", "Will"] [100, 50] ~>*
  ["Mike: 100 Kc", "Dustin: 50 Kc"]
```

Př. 3.1.8 Nahradte v následujících výrazech `_lf1/_lf2` vhodnými lambda funkcemi tak, aby výsledek obou výrazů odpovídal uvedenému vyhodnocení. Jaká je arita vašich funkcí a jaké argumenty berou?

Poznámka: `zip3` a `zipWith3` jsou obdoby funkcí `zip` a `zipWith` které ale pracují se třemi seznamy místo dvou.

```
map _lf1 (zip3 [True, False, False, True, False]
             [1, 2, 3, 4] [16, 42, 7, 1, 666])
  ~>* [1, 42, 7, 4]
zipWith3 _lf2 [7, 4, 11, 2] [5, 7, 1] [16, 5, 0, 1]
  ~>* [16, 7, 11]
```

Př. 3.1.9 Pomocí funkce `zip` napište funkci `neighbors :: [a] -> [(a, a)]`, která pro zadaný seznam vrátí seznam dvojic sousedních prvků. Například:


```
neighbors [3, 8, 2, 5] ~>* [(3, 8), (8, 2), (2, 5)]
neighbors [3, 8] ~>* [(3, 8)]
neighbors [3] ~>* []
neighbors "Kree!" ~>* [('K', 'r'), ('r', 'e'), ('e', 'e'), ('e', '!')]
```

Př. 3.1.10 Napište funkci, která zjistí, jestli jsou v seznamu čísel některé dva sousední prvky stejné. Úlohu zkuste vyřešit pomocí funkce `zipWith`.

Př. 3.1.11 Implementujte funkce `myMap`, `myFilter` a `myZipWith`, které se budou chovat jako knihovní funkce `map`, `filter` a `zipWith`.

Př. 3.1.12 Uvažte funkci `anyEven :: [Integer] -> Bool`, která rozhodne, jestli je v seznamu čísel nějaké sudé číslo, a funkci `allEven :: [Integer] -> Bool`, která rozhodne, jestli jsou všechna čísla v seznamu sudá. Najděte ve standardní knihovně funkci nebo funkce, pomocí kterých lze funkce `anyEven` a `allEven` implementovat jednoduše bez explicitního použití rekurze.

Př. 3.1.13 Zjistěte, co dělají funkce `takeWhile` a `dropWhile`.

Př. 3.1.14 Slovně popište, co dělají následující funkce, určete jejich arity a typy:

- `\x -> 4 * x + 2`
- `\x y -> x + 2 * y`
- `\(x, y) -> x + y`
- `\x y -> x`
- `\(x, y) -> x`
- `\(x:xs) -> x`

Př. 3.1.15 Mějme seznam barev ve formátu RGB reprezentovaném trojicí `(Int, Int, Int)`, kde první složka odpovídá červené, druhá zelené a třetí modré. Dále předpokládejme, že hodnoty v trojicích náleží do intervalu `[0, 255]`. Naprogramujte s využitím λ -funkcí

- funkci `blueless :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]`, která vrátí seznam barev obsahující pouze ty barvy, které neobsahují žádnou modrou složku,
- funkci `greyscale :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]`, která vrátí seznam těch barev, které jsou odstínem šedi (tj. všechny složky mají stejnou hodnotu),
- funkci `polychromatic :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]`, která vrátí seznam barev, které obsahují více než jednu nenulovou složku,
- funkci `colorsToString :: [(Int, Int, Int)] -> [String]`, která převede barvy na řetězce ve formátu `"r: <Int> g: <Int> b: <Int>"`.

Př. 3.1.16 Pomocí rekurze a funkce `filter` napište funkci `quickSort :: [Integer] -> [Integer]`, která seřadí vstupní seznam vzestupně pomocí algoritmu *quick sort*. Například:


```
quickSort [5, 3, 8, 12, 1] ~>* [1, 3, 5, 8, 12]
quickSort [5, 4, 3, 2] ~>* [2, 3, 4, 5]
quickSort [2, 2, 2] ~>* [2, 2, 2]
quickSort [2] ~>* [2]
quickSort [] ~>* []
```

Pokud algoritmus *quick sort* neznáte, zkuste ho nastudovat například na [Wikipedii](#).

3.2 Částečná aplikace a operátorové sekce

Př. 3.2.1 Vysvětlete, co dělají následující funkce, a najděte argumenty, na něž je lze aplikovat. Následně si chování ověřte v GHCi.

»=

- a) $(^) 3$
- b) $(^ 3)$
- c) $(3 ^)$
- d) $(- 2)$
- e) $(2 -)$
- f) `zipWith (+) [1, 2, 3]`
- g) `map (++ "!")`
- h) `/ 2`

Př. 3.2.2 Přepište v následujících definicích seznamových funkcí lambda funkce na částečnou aplikaci tak, aby funkčnost zůstala stejná.

3.3.part

- a) `sumLists :: Num a => [a] -> [a] -> [a]`
`sumLists xs ys = zipWith (\x y -> x + y) xs ys`
- b) `import Data.Char`
`upper :: String -> String`
`upper xs = map (\x -> toUpper x) xs`
- c) `embrace :: [String] -> [String]`
`embrace xs = map (\x -> '[' : x) (map (\x -> x ++ "]") xs)`
- d) `sql :: (Ord a, Num a) => [a] -> a -> [a]`
`sql xs lt = map (\x -> x ^ 2) (filter (\x -> x < lt) xs)`

Př. 3.2.3 Které z následujících výrazů jsou ekvivalentní?

- a) $f\ 1\ g\ 2 \stackrel{?}{=} f\ 1\ (g\ 2)$
- b) $(f\ 1\ g)\ 2 \stackrel{?}{=} (f\ 1)\ g\ 2$
- c) $(*\ 2)\ 3 \stackrel{?}{=} 2\ *\ 3$
- d) $(*)\ 2\ 3 \stackrel{?}{=} (*\ 3)\ 2$

Př. 3.2.4 Rozhodněte, které z následujících výrazů jsou vzájemně ekvivalentní. Určete minimální arity všech identifikátorů v každém výrazu (tedy určete, jakou minimálně arity daná entita musí mít, aby mohl být výraz korektní).

- a) `a f g b`
- b) `(a f) (g b)`
- c) `((a f) g) b`
- d) `a (f (g b))`
- e) `(a f) g b`
- f) `a f (g b)`
- g) `a (f g b)`

Pan Fešák doporučuje: Všimněte si, že na to, abychom určili ekvivalenci výrazů, nemusíme vůbec vědět, co funkce dělají ani jaké jsou jejich typy. Podstatné je jen to, jak funguje volání funkcí v Haskellu. Z výrazu samotného můžeme vždy určit co jsou funkce a co jejich argumenty, přičemž argument samozřejmě může být funkčního typu, ale to nijak neovlivňuje volání funkce, do které ho předáváme (ovlivňuje to ale její typ).

Př. 3.2.5 Určete, které z následujících typů jsou vzájemně ekvivalentní. Určete aritu funkcí, které nesou tento typ a určete, zda jde o funkce vyšších řádů (tj. funkce, které berou jako argumenty funkce). Předpokládejme, že typy **A** až **E** jsou libovolné konkrétní typy.

- $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$
- $(A \rightarrow B) \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$
- $A \rightarrow (B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E)$
- $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow (D \rightarrow E)$
- $A \rightarrow ((B \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E)$
- $A \rightarrow (B \rightarrow (C \rightarrow (D \rightarrow E)))$
- $((A \rightarrow B) \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E$
- $A \rightarrow (B \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E$

3.3 Skládání funkcí, η -redukce, odstraňování argumentů

Pan Fešák vysvětluje: Řecké písmeno η je éta (a jeho ocásek se píše pod linku, stejně jako například u našeho j). Pojem η -redukce pochází z lambda kalkulu a představuje odstraňování formálních argumentů. Někdy se můžete setkat také s pojmem η -konverze, který představuje jak odebrání argumentů, tak i jejich přidávání (tam, kde to typ dovoluje). Písmeno η bylo vybráno kvůli souvislosti s *extensionalitou*, tedy s tvrzením $f = g \iff \forall x.(f(x) = g(x))$.

Pan Fešák vysvětluje: Odstraněním argumentů z funkce ji převedeme na *pointfree* tvar, naopak pokud funkce má v definici všechny argumenty, o nichž hovoří její typ, je v *pointwise* tvaru. Onen *point* v těchto názvech představuje argument funkce (bod), nikoli tečku (skládání funkcí), více naleznete na [Haskell Wiki](#). Mezi těmito tvary lze vždy převádět, někdy to však není vhodné či snadné, jednak kvůli čitelnosti, jednak je obtížné odstranit argument, který je v definici funkce použit vícekrát.

Jindřiška varuje: Nic se nesmí přehánět, funkce jako $(. (,)) . (.) . (,)$ nebo $(.) . (.)$ nejsou ani hezké, ani čitelné.

Př. 3.3.1 Otypujte následující výrazy:

- `map even`
- `map head . snd`
- `filter ((4 >) . last)`
- `const const`

Př. 3.3.2 Implementujte následující funkce s použitím `map/filter` a bez použití lambda funkcí a vlastních pomocných funkcí – tedy použijte vhodně částečnou aplikaci a skládání funkcí.

Pracovat budeme opět se záznamy o studentech z příkladu 3.1.2, tedy s typem `[(String, Integer)]`.

- `countStudentsByPoints :: Integer -> [(String, Integer)] -> Int`, která spočte, kolik studentů dostalo právě počet bodů daný druhým argumentem.
- `studentNamesByPoints :: Integer -> [(String, Integer)] -> [String]`, která vrátí seznam jmen studentů, kteří dostali daný počet bodů.
- `studentsStartingWith :: Char -> [(String, Integer)] -> [(String,`

`Integer`]], která vrátí seznam záznamů studentů, jejichž jméno začíná písmenem daným prvním argumentem.

```
countStudentsByPoints 5 st ~>* 1
countStudentsByPoints 9 st ~>* 2
countStudentsByPoints 0 st ~>* 0

studentNamesByPoints 5 st ~>* ["Finn"]
studentNamesByPoints 9 st ~>* ["Jake", "Marceline"]

studentsStartingWith 'J' st ~>* [("Jake", 9)]
studentsStartingWith 'B' st ~>* [("Bubblegum", 12), ("BMO", 15)]
studentsStartingWith 'X' st ~>* []
```

Př. 3.3.3 Přepište v následujících definicích seznamových funkcí lambda funkce pomocí skládání funkcí, částečné aplikace nebo operátorové sekce tak, aby funkčnost zůstala stejná. Odstraňte také formální argumenty funkcí, pokud to je smysluplné.

3.4. comp

»=

a) `failing :: [(Int, Char)] -> [Int]`
`failing sts = map fst (filter (\t -> snd t == 'F') sts)`

b) `embraceWith :: Char -> Char -> [String] -> [String]`
`embraceWith l r xs = map (\x -> l : x ++ [r]) xs`

(`l` a `r` neodstraňujte)

c) `divisibleBy7 :: [Integer] -> [Integer]`
`divisibleBy7 xs = filter (\x -> x `mod` 7 == 0) xs`

d) `import Data.Char`
`letterCaesar :: String -> String`
`letterCaesar xs = map (\x -> chr (3 + ord x)) (filter isLetter xs)`

e) `zp :: (Integral a, Num b) => [a] -> [b] -> [b]`
`zp xs ys = zipWith (\x y -> y ^ x) xs ys`

Př. 3.3.4 Mezi následujícími výrazy najděte všechny korektní a mezi nimi rozhodněte, které jsou vzájemně ekvivalentní (vzhledem k chování na libovolných vstupech povolených typem výrazu). Zdůvodněte neekvivalenci.


```

                                flip (>) 42 . flip (*) 2
                                ●
flip > 42 . flip * 2 ● ● flip (> 42) . flip (* 2)
                                ●
(\x -> x > 42) . (* 2) ● ● (>) 42 . (* 2)
                                ●
(<) 42 . (* 2) ● ● \x -> (x * 2) > 42
                                ●
(> 42) . (* 2) ● ● (* 2) . (> 42)
                                ●
* 2 . > 42 ● ● (> 42) (* 2)
                                ●
                                \x -> ((> 42) . (* 2)) x

```

Př. 3.3.5 Uvažme funkci `negp :: (a -> Bool) -> a -> Bool`, která neguje výsledek unárních predikátů (funkcí typu `a -> Bool`). Tj. funkce `negp pred` vrátí opačnou logickou hodnotu, než by vrátil predikát `pred` na zadané hodnotě. Tedy například `negp even` by mělo být ekvivalentní s `odd`.

- Definujte funkci `negp` (můžete využít třeba funkci `not`).
- Definujte funkci `negp` jako unární funkci (s použitím pouze jednoho formálního parametru).
- Definujte funkci `negp` bez použití formálních parametrů.

Př. 3.3.6 Pokud to je možné, přepište lambda funkce v následujících definicích pomocí skládání funkcí, částečné aplikace nebo operátorové sekce tak, aby funkčnost zůstala stejná. Odstraňte také formální argumenty funkcí.


```

import Data.Char

-- | Convert lowercase letters to numbers 0..25
l2c :: Char -> Int
l2c c = ord c - ord 'a'

-- | Convert 0..25 character codes to uppercase letters
c2l :: Int -> Char
c2l c = chr (c + ord 'A')

-- | Keep only lowercase English letters
lowAlphaOnly :: String -> String
lowAlphaOnly xs = filter (\x -> isLower x && isAscii x) xs

-- | Encrypt messages using Vigenere (one-time-pad) cipher
letterVigenere :: String -> String -> String
letterVigenere xs ks = zipWith
    (\x y -> c2l ((l2c x + l2c y) `mod` 26))
    (lowAlphaOnly xs)
    (lowAlphaOnly ks)

```

Nápověda: formální argument nelze odstranit (s tím, co jsme se učili), pokud je v definici použit vícekrát.

K odstranění formálního argumentu v použitého vícekrát v těle funkce lze použít funkci ($\langle * \rangle$). Její typ je sice velice obecný (a komplikovaný), ale pro tyto účely ji můžeme otypovat jako ($\langle * \rangle :: (a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow a \rightarrow c$). Rovněž ji pro tyto účely můžeme nahradit následující funkcí:

```
dist :: (a -> b -> c) -> (a -> b) -> a -> c
dist f g x = f x (g x)
```

Př. 3.3.7 Převeďte následující funkce do pointfree tvaru, neboli odstraňte formální argumenty lambda abstrakcí:

- $\backslash x \rightarrow (f \cdot g) x$
- $\backslash x \rightarrow f \cdot g x$
- $\backslash x \rightarrow f x \cdot g$

Př. 3.3.8 Převeďte následující výrazy do pointwise tvaru, neboli přidejte všechny argumenty, které plynou z typu výrazu:

- $(\wedge 2) \cdot \text{mod } 4 \cdot (+ 1)$
- $(+) \cdot \text{sum} \cdot \text{take } 10$
- $\text{map } f \cdot \text{flip zip } [1, 2, 3]$ (funkce f je definována externě)
- $(.)$

Př. 3.3.9 Určete typ následujících funkcí. Přepište tyto definice funkcí tak, abyste v jejich definici nepoužili λ -abstrakci a formální parametry (tj. chce se pointfree definice).

Pan Fešák vysvětluje: Pokud potřebuji odstranit formální parametr, jenž se nevyskytuje v těle výrazu, pomůžu si funkcí `const`: pro libovolný výraz w , který nepřidává žádná nová typová omezení, je výraz v ekvivalentní s výrazem `const v w`. Tento výraz už obsahuje v těle navíc parametr w , který se dá použít pro η -redukci.

- $f x y = y$
- $f x y = 3 + x$

Př. 3.3.10 Převeďte následující funkce do pointfree tvaru:

- $\backslash _ \rightarrow x$
- $\backslash x \rightarrow f x 1$
- $\backslash x \rightarrow f 1 x \text{ True}$
- `const x`
- $\backslash x \rightarrow 0$
- $\backslash x \rightarrow \text{if } x == 1 \text{ then } 2 \text{ else } 0$
- $\backslash f \rightarrow \text{flip } f x$

Př. 3.3.11 Převeďte všechny níže uvedené funkce do pointfree tvaru. Při převodu třetí si pomozte převodem druhé.

- $f1 x y z = x$
- $f2 x y z = y$
- $f3 x y z = z$

Př. 3.3.12 Zapište v pointfree tvaru funkci $g x = f x c1 c2 c3 \dots cn$ (f je nějaká pevně daná funkce a $c1, c2, \dots, cn$ jsou konstanty).

Na konci třetího cvičení byste měli umět:

- ▶ poznat, kdy je na práci se seznamy vhodné použít knihovní funkce `map`, `filter`, `zip` a `zipWith`, a umět tyto funkce použít;
- ▶ poznat, kdy je vhodné použít lambda funkce, a umět je použít;
- ▶ použít a otypovat částečně aplikovanou funkci;
- ▶ použít a otypovat operátorové sekce;
- ▶ skládat unární funkce pomocí operátoru `(.)`.

Psílohy

Následující příklady jsou z 2. kapitoly, kde najdete i jejich řešení.

- Př. 3.ψ.1** Napište následující funkce pracující se seznamy čísel pomocí rekurze a vzorů:
(Zpět: 3.1.3)
- a) `listSum :: Num n => [n] -> n`, která dostane seznam čísel a vrátí součet všech jeho prvků,
 - b) `oddLength :: [a] -> Bool`, která vrátí `True`, pokud je seznam liché délky, jinak `False` (bez použití funkce `length`),
 - c) `add1 :: Num n => [n] -> [n]`, která každé číslo ve vstupním seznamu zvýší o 1,
 - d) `multiplyN :: Num n => n -> [n] -> [n]`, která každé číslo ve vstupním seznamu vynásobí prvním argumentem funkce,
 - e) `deleteEven :: Integral i => [i] -> [i]`, která ze seznamu čísel odstraní všechna sudá čísla,
 - f) `deleteElem :: Eq a => a -> [a] -> [a]`, která ze seznamu čísel odstraní všechny výskyty čísla zadaného prvním argumentem,
 - g) `largestNumber :: [Integer] -> Integer`, vrátí největší číslo ze zadaného neprázdného seznamu čísel,
 - h) `listsEqual :: Eq a => [a] -> [a] -> Bool`, která dostane na vstup dva seznamy a vrátí `True` právě tehdy, když se rovnají (bez použití funkce `==`) na seznamy),
 - i) `multiplyEven :: [Integer] -> [Integer]`, která vezme seznam čísel a vrátí seznam, který bude obsahovat všechna sudá čísla původního seznamu vynásobená 2 (lichá čísla vynechá),
 - j) `sqroots :: [Double] -> [Double]`, která ze zadaného seznamu vybere kladná čísla a ta odmocní (může se vám hodit funkce `sqrt`).
- Př. 3.ψ.2** Napište nerekurzivní funkci, která na začátek zadaného seznamu čísel vloží hodnotu 42.
(Zpět: 3) Jaký má vaše funkce typ? Nezapomeňte na existenci typových tříd!

Řešení

Řeš. 3.η.2 `oddify :: Integral a => [a] -> [a]`
`oddify xs = map (\x -> if odd x then x else x + 1) xs`

Řeš. 3.η.3 `inputWithOddified :: Integral a => [a] -> [(a, a)]`
`inputWithOddified xs = zip xs (oddify xs)`

Řeš. 3.η.5

- V prvním případě se aplikují funkce v opačném pořadí než v druhém.
- Zápisy jsou ekvivalentní. V prvním případě bychom mohli vynechat formální parametr `x` i závorky.
- Zápisy jsou ekvivalentní. *Poznámka:* Závorky kolem `x + 2` v druhém výrazu jsou nutné.
- V prvním případě dostaneme chybu. Při vyhodnocování výrazu se nejdříve uzávorkují operandy (`.`), a tudíž dostaneme výraz `head . (head [[1], [2], [3]])`. Protože `(head [[1], [2], [3]])` není unární funkcí, kterou po nás požaduje typ operátoru (`.`), dostaneme typovou chybu. Druhý výraz je validní.

Řeš. 3.η.6

- `(take 4) [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8] ~>* [1, 2, 3, 4]`
Funkce, která očekává seznam a zkrátí ho na nejvýše 4 prvky.
- `((++) "Hello, ") "World" ~>* "Hello, World"`
Funkce, která očekává řetězec a přidá před něj řetězec "Hello, ".
- `(zip3 [1, 2, 3] ["a", "b"]) [True] ~>* [(1, "a", True)]`
Funkce, která očekává jeden seznam a sezipuje ho se seznamy `[1, 2, 3]` a `["a", "b"]` na seznam trojic, přičemž prvky vstupního seznamu se dostanou do třetích složek trojic.
- `(^ 2) 5 ~>* 25`
Funkce, která očekává číslo a spočítá jeho druhou mocninu.

Řeš. 3.η.7

- `((==) 42) 16` – každá Haskellová funkce arity alespoň dva se nejprve aplikuje na svůj první argument, čímž vznikne funkce o jedna nižší arity, která se dále aplikuje na další argumenty.
- `(map ((==) 42)) [1, 2, 3]` – stejný případ jako minulý bod: funkce `map` se nejprve částečně aplikuje na svůj první argument a výsledná funkce se aplikuje na druhý argument. Pokud bychom chtěli jít do detailu, měli bychom i rozepsat seznam pomocí `(:)` a `[]`: `(map ((==) 42)) (1:(2:(3:[])))`.
- `(g 4, (f g) 5)` – je důležité si především všimnout, že `f` je (alespoň binární) funkce aplikovaná na dva argumenty `g` a `5`.
- `((zipWith3 f) ((g 4) a)) xs` – všimněte si, že funkce stále není plně aplikovaná.
- `Bool -> (Bool -> Bool)` – závorkování typu zprava přímo odpovídá závorkování výrazu zleva (porovnejte s `(||) False True`).
- `(a -> b -> c -> d) -> ([a] -> ([b] -> ([c] -> [d])))` – všimněte si, že závorka končící před šipkou (`->`) má výrazně jiný význam, než ta začínající za šipkou.
- `(b -> c) -> ((a -> b) -> (a -> c))` – všimněte si, že závorka kolem `a -> c` odpovídá obvyklému pohledu na funkci (`.`), která má tento typ – tedy jako na binární funkci skládání funkcí (která produkuje funkci).

Řeš. 3.1.1 `filterOutShorter :: [String] -> Int -> [String]`
`filterOutShorter ls n = filter (\str -> length str >= n) ls`

Řeš. 3.1.2 `getNames :: [(String, Integer)] -> [String]`
`getNames s = map fst s`

`successfulRecords :: [(String, Integer)] -> [(String, Integer)]`
`successfulRecords s = filter (\(_, p) -> p >= 8) s`

`successfulNames :: [(String, Integer)] -> [String]`
`successfulNames s = getNames (successfulRecords s)`

-- zde by lambda byla moc dlouhá
`successfulStrings :: [(String, Integer)] -> [String]`
`successfulStrings s = map formatStudent (successfulRecords s)`
where
`formatStudent (n, p) = n ++ ": " ++ show p ++ " b"`

Řeš. 3.1.3 Funkci `map` lze využít v případě, že potřebujeme jistým způsobem modifikovat každý prvek zadaného seznamu.

`add1' :: [Integer] -> [Integer]`
`add1' xs = map (\x -> x + 1) xs`

`multiplyN' :: Integer -> [Integer] -> [Integer]`
`multiplyN' n xs = map (\x -> x * n) xs`

Funkci `filter` naopak použijeme, chceme-li ze vstupního seznamu vybrat pouze některé prvky.

`deleteEven' :: [Integer] -> [Integer]`
-- chci odstranit sudá čísla, ponechám tedy ty prvky,
-- pro které platí odd (číslo je liché)
`deleteEven' xs = filter odd xs`

`deleteElem' :: Integer -> [Integer] -> [Integer]`
`deleteElem' n xs = filter (\x -> x /= n) xs`

Funkce `map` a `filter` lze vhodně kombinovat, pokud chci prvky modifikovat a zároveň filtrovat.

`multiplyEven' :: [Integer] -> [Integer]`
`multiplyEven' xs = map (\x -> x * 2) (filter even xs)`

`sqroots' :: [Double] -> [Double]`
`sqroots' xs = map sqrt (filter (\x -> x > 0) xs)`

Zbývající funkce nelze vhodně implementovat pomocí `map` a `filter`: `listSum`, `oddLength` a `listsEqual` se vyhodnocují na jeden prvek (typu `Integer` nebo `Bool`), ale `map` a `filter` vrací seznamy. Funkce `listsEqual` musí najednou procházet dva seznamy, ale `map` a `filter` rekurzivně prochází vždy pouze jeden seznam (lze elegantně řešit použitím funkce `zipWith`, je však potřeba ohlídat, zda mají seznamy stejnou délku).

Řeš. 3.1.4 `import Data.Char`
`toUpperStr :: String -> String`

```
toUpperStr = map toUpper
```

Řeš. 3.1.5 Nejdřív si zdefinujeme pomocný predikát `isvowel`, který o znaku určí, jestli je samohláskou. Následně jednotlivé řetězce projdeme funkcí `filter`.

```
vowels :: [String] -> [String]
vowels s = map (filter isvowel) s
  where
    isvowel :: Char -> Bool
    isvowel c = elem (toUpper c) "AEIOUY"
```

Řeš. 3.1.7 `assignPrizes :: [String] -> [Integer] -> [(String, Integer)]`
`assignPrizes = zip`

```
formatPrizeText :: String -> Integer -> String
formatPrizeText n p = n ++ ": " ++ show p ++ " Kč"
```

```
prizeTexts :: [String] -> [Integer] -> [String]
prizeTexts ns ps = zipWith formatPrizeText ns ps
```

Řeš. 3.1.8 `map (\(x, y, z) -> if x then y else z)`
`(zip3 [True, False, False, True, False]`
 `[1, 2, 3, 4] [16, 42, 7, 1, 666])`
`↪* [1, 42, 7, 4]`
`zipWith3 (\x y z -> max x (max y z))`
 `[7, 4, 11, 2] [5, 7, 1] [16, 5, 0, 1]`
`↪* [16, 7, 11]`

V prvním případě se jedná o funkci arity 1, která bere trojici (kde první složka je `Bool` a další jsou čísla).

V druhém případě má lambda funkce aritu 3, bere tři čísla.

Řeš. 3.1.9 `neighbors :: [a] -> [(a, a)]`
`neighbors xs = zip xs (tail xs)`

Řeš. 3.1.10 `f1 :: [Integer] -> Bool`
`f1 (x : y : s) = x == y || f1 (y : s)`
`f1 _ = False`

Nebo kratší řešení používající funkci `zipWith` a funkci `or`, která spočítá logický součet všech hodnot v zadaném seznamu:

```
f2 :: [Integer] -> Bool
f2 s = or (zipWith (==) s (tail s))
```

Řeš. 3.1.11 `myMap :: (a -> b) -> [a] -> [b]`
`myMap f [] = []`
`myMap f (x : xs) = f x : myMap f xs`

```
myFilter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]
myFilter p [] = []
myFilter p (x : xs) = if p x
  then x : myFilter p xs
```

```
else myFilter p xs
```

```
myZipWith :: (a -> b -> c) -> [a] -> [b] -> [c]
myZipWith f (x : xs) (y : ys) = f x y : myZipWith f xs ys
myZipWith _ _ _ = []
```

Řeš. 3.1.12 Využít můžeme funkce any a all.

<http://haskell.fi.muni.cz/doc/base/Prelude.html#v:any>
<http://haskell.fi.muni.cz/doc/base/Prelude.html#v:all>

Řeš. 3.1.13 <http://haskell.fi.muni.cz/doc/base/Prelude.html#v:takeWhile>
<http://haskell.fi.muni.cz/doc/base/Prelude.html#v:dropWhile>

Řeš. 3.1.15 `blueless :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]`
`blueless colors = filter (\(r, g, b) -> b == 0) colors`

```
greyscale :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]
greyscale colors = filter (\(r, g, b) -> r == g && g == b) colors
```

```
polychromatic :: [(Int, Int, Int)] -> [(Int, Int, Int)]
polychromatic cs = filter (\(r, g, b) -> (r > 0 && g > 0)
    || (g > 0 && b > 0)
    || (r > 0 && b > 0)) cs
```

```
colorsToString :: [(Int, Int, Int)] -> [String]
colorsToString cs = map (\(r, g, b) -> "r: " ++ show r ++ " g: "
    ++ show g ++ " b: " ++ show b) cs
```

Řeš. 3.1.16 `quickSort :: [Integer] -> [Integer]`
`quickSort [] = []`
`quickSort [x] = [x]`
`quickSort (x : xs) =`
 `quickSort (filter (\y -> y < x) xs) ++`
 `[x] ++`
 `quickSort (filter (\y -> y >= x) xs)`

- Řeš. 3.2.1
- $(\wedge) 3 2 \rightsquigarrow^* 9$
Funkce, která vypočítá danou mocninu trojky.
 - $(\wedge 3) 2 \rightsquigarrow^* 8$
Funkce, která dané číslo umocní na třetí.
 - $(3 \wedge) 2 \rightsquigarrow^* 9$
Funkce, která umocní trojku daným číslem.
 - $(- 2) \rightsquigarrow^* -2$
Číslo -2 . Jelikož $-$ je binární i unární operátor, nelze jej použít v pravé operátorové sekci. Místo toho však existuje funkce `subtract`: `subtract 2 44 \rightsquigarrow^* 42`.
 - $(2 -) 1 \rightsquigarrow^* 1$
Funkce, která dané číslo odečte od dvojky.
 - `(zipWith (+) [1, 2, 3]) [41, 14] \rightsquigarrow^* [42, 16]`
Funkce, která očekává seznam a po prvcích jej sečte se seznamem `[1, 2, 3]`, produkuje tedy seznam délky nejméně 3.

- g) `(map (++ "!")) ["ahoj", "hi"] ~>* ["ahoj!", "hi!"]`
 Funkce, která očekává seznam řeců a produkuje nový seznam řetězců ve kterém je ke každému řetězci na konec přidán „!“.
- h) Syntakticky špatně utvořený výraz. Operátorové sekce musí být vždy v závorkách.

- Řeš. 3.2.2**
- a) `sumLists' :: Num a => [a] -> [a] -> [a]`
`sumLists' xs ys = zipWith (+) xs ys`
- b) `upper' :: String -> String`
`upper' xs = map toUpper xs`
- c) `embrace' :: [String] -> [String]`
`embrace' xs = map ('[' :) (map (++ "]") xs)`
- Nebo lze pro `(:)` použít prefixový tvar:
`embrace'' :: [String] -> [String]`
`embrace'' xs = map ((:) '[') (map (++ "]") xs)`
- d) `sql' :: (Ord a, Num a) => [a] -> a -> [a]`
`sql' xs lt = map (^ 2) (filter (< lt) xs)`

- Řeš. 3.2.3**
- a) Ne. První výraz je díky implicitním závorkám částečné aplikace ekvivalentní `((f 1) g) 2` a odpovídá funkci `f` beroucí tři parametry a druhý je ekvivalentní `(f 1) (g 2)`.
- b) Ano, `(f 1 g) 2 ≡ f 1 g 2 ≡ (f 1) g 2` (tedy funkce `f` tu bere dva argumenty).
- c) Ne, `(* 2) 3 ≡ (* 3 2) ≡ 3 * 2`. Neexistuje pravidlo, které by zaručovalo, že `3 * 2` se bude rovnat `2 * 3` (standard jazyka Haskell komutativitu operátoru `(*)` nevynucuje). Nezapomínejme, že všechny operátory definované typovými třídami můžeme předefinovat. *Poznámka:* (pokročilejší) Toto by bylo možné pouze v případě, že by komutativity vyžadovaly axiomy typové třídy, ve které je daný operátor/funkce definována. Ani to by však nezaručovalo skutečnou korektnost – interpret/kompilátor platnost axiomů nekontroluje (ani to není v jeho silách). Zůstává pouze důvěra v programátora, že jeho implementace je korektní.
- d) Ano, `(* 3)` je pravá sekce.

Řeš. 3.2.4 Následující výrazy jsou ekvivalentní:

- `a f g b ≡ ((a f) g) b ≡ (a f) g b` (`a ≡ c ≡ e`)

V těchto výrazech jsou arity následující:

- `a` – arita alespoň 3 (bere minimálně 3 argumenty – `f`, `g`, `b`)
- `f`, `g`, `b` – arita alespoň 0 (konstanta)

- `(a f) (g b) ≡ a f (g b)` (`b ≡ f`)

Arity:

- `a` – arita alespoň 2 (argumenty `f` a `(g b)`)
- `g` – arita alespoň 1
- `f`, `b` – arita alespoň 0

- `a (f (g b))` nemá ekvivalentní výraz (d)

Arity:

- `a`, `f`, `g` – arita alespoň 1
- `b` – arita alespoň 0

- $a (f\ g\ b)$ nemá ekvivalentní výraz (g)

Arity:

- f – arita alespoň 2
- a – arita alespoň 1
- g, b – arita alespoň 0

Řeš. 3.2.5 Následující typy jsou ekvivalentní:

- $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E \equiv A \rightarrow (B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E) \equiv A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow (D \rightarrow E) \equiv A \rightarrow (B \rightarrow (C \rightarrow (D \rightarrow E)))$ ($a \equiv c \equiv d \equiv e$)

Arita funkce je 4, nejedná se o funkci vyššího řádu.

- $(A \rightarrow B) \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$ nemá ekvivalentní typ (b)
Arita je 3, jde o funkci vyššího řádu (1. argument je funkce $A \rightarrow B$).
- $A \rightarrow ((B \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E) \equiv A \rightarrow (B \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E$ ($e \equiv h$)
Arita 3, jde o funkci vyššího řádu (2. argument je funkce $B \rightarrow C$).
- $((A \rightarrow B) \rightarrow C) \rightarrow D \rightarrow E$ nemá ekvivalentní typ (g)
Arita 1, jde o funkci vyššího řádu (která bere funkci vyššího řádu).

- Řeš. 3.3.1**
- `map even :: Integral a => [a] -> [Bool]`
 - `map head . snd :: (a, [[b]]) -> [b]`
 - `filter ((4 >) . last) :: (Ord a, Num a) => [[a]] -> [[a]]`
 - `const const :: a -> b -> c -> b`

- Řeš. 3.3.2** `countStudentsByPoints :: Integer -> [(String, Integer)] -> Int`
`countStudentsByPoints pt s = length (filter (== pt) (map snd s))`

```
countStudentsByPoints' :: Integer -> [(String, Integer)] -> Int
countStudentsByPoints' pt = length . filter (== pt) . snd
```

```
studentNamesByPoints :: Integer -> [(String, Integer)] -> [String]
studentNamesByPoints pt s = getNames (filter (== pt) . snd) s
```

```
studentsStartingWith :: Char -> [(String, Integer)]
                        -> [(String, Integer)]
studentsStartingWith c = filter (== c) . head . fst
```

- Řeš. 3.3.3**
- `failing' :: [(Int, Char)] -> [Int]`
`failing' sts = map fst (filter (== 'F') . snd) sts`

```
failing'' :: [(Int, Char)] -> [Int]
failing'' = map fst . (filter (== 'F') . snd)
```

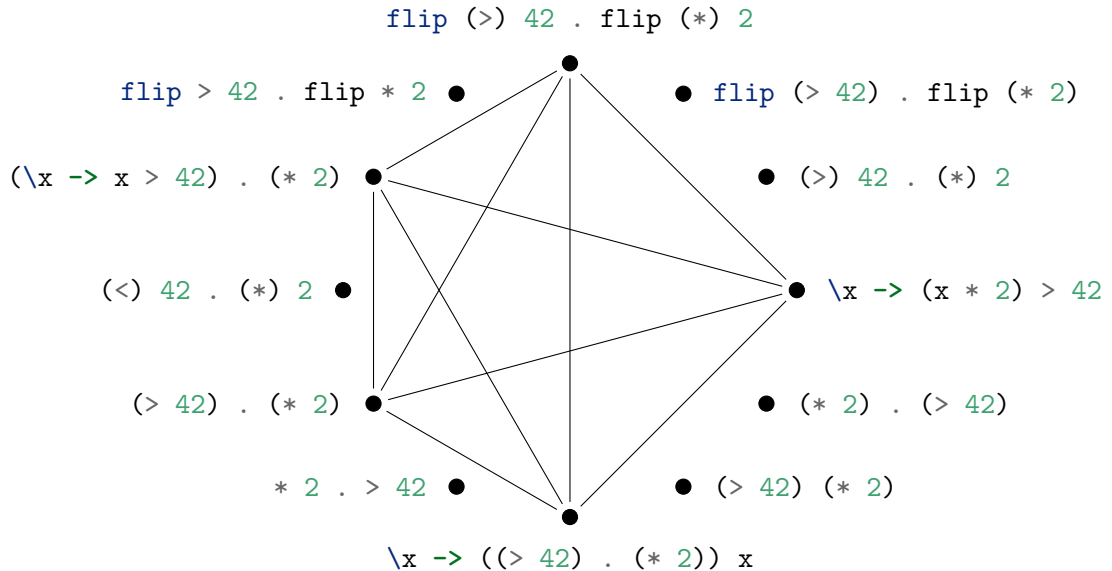
- `embraceWith' :: Char -> Char -> [String] -> [String]`
`embraceWith' l r = map ((l :) . (++ [r]))`

Argumenty l a r nelze rozumně odstranit.

- `divisibleBy7' :: [Integer] -> [Integer]`
`divisibleBy7' = filter (== 0) . (`mod` 7)`

- d) `letterCaesar' :: String -> String`
`letterCaesar' = map (chr . (3 +) . ord) . filter isLetter`
- e) `zp' :: (Integral a, Num b) => [a] -> [b] -> [b]`
`zp' = zipWith (flip (^))`

Řeš. 3.3.4 Vzájemně ekvivalentní funkce jsou spojeny:

Všechny vzájemně ekvivalentní výrazy můžeme získat různými ekvivalentními úpravami z `\x -> (x * 2) > 42`.

Zbývající výrazy:

- `(* 2) . (> 42)` by nejprve porovnával vstup s hodnotou `42` a poté teprve přičítal `2` k výsledku typu `Bool`, je tedy typově nesprávný.
- `(> 42) (* 2)` aplikuje sekci `(> 42)` na `(* 2)`, `(> 42)` však vyžaduje na vstupu číslo, ale `(* 2)` je typu `Num a => a -> a`. Výraz je tedy typově nesprávný.
- `* 2 . > 42` je syntakticky nesprávný, operátorové sekce je vždy potřeba uzavřít.
- `(<) 42 . (*) 2` není nutně ekvivalentní pro všechny vstupy, protože nic negarantuje, že `(*)` je komutativní a při prohození argumentů lze zaměnit `(>)` za `(<)`. Jelikož jsou tyto funkce definovány zvlášť pro každý datový typ v dané typové třídě, je možné, že nějaká implementace toto splňovat nebude.
- `flip > 42 . flip * 2` se uzavře jako `flip > ((42 . flip) * 2)`, a pokouší se tedy skládat číslo `42` a funkci `flip` a dokonce tento výsledek složení násobit dvěma. Tento výraz je tedy typově nesprávný.
- `flip (> 42) . flip (* 2)` – `flip` očekává binární funkci, ale `(> 42)` a `(* 2)` jsou nutně unární.
- `(>) 42 . (*) 2` je ekvivalentní s `\x -> 42 > (2 * x)`, argumenty jsou tedy otočeny.

- Řeš. 3.3.5 a) Naším cílem je ze zadané funkce vytvořit negovanou funkci. Z typu funkce `negp` vidíme, že můžeme uvést dva argumenty – predikát a hodnotu. Pak jen na výsledek volání `f` zavoláme funkci `not`, která realizuje logickou negaci.

```
negp :: (a -> Bool) -> a -> Bool
negp f x = not (f x)
```

- b) Funkci z předchozího příkladu můžeme přepsat do tvaru složení funkcí:

```
negp f x = (not . f) x
```

Odtud můžeme následně odstranit formální argument:

```
negp f = not . f
```

K tomuto výsledku můžeme dojít i přímo, uvědomíme-li si, že negace predikátu je složením predikátu s funkcí negace.

- c) Dále lze tělo funkce přepsat do prefixového tvaru:

```
negp f = (.) not f
```

A následně lze odstranit poslední formální argument `f`, čímž dostaneme definici plně bez formálních argumentů:

```
negp = (.) not
```

Alternativně lze tělo funkce upravit pomocí operátorové sekce:

```
negp f = (not .) f
negp = (not .)
```

Poznámka: Z hlediska elegance a čistoty kódu by byla většinou programátorů v Haskellu pravděpodobně preferována varianta `negp f = not . f`.

- Řeš. 3.3.7 a) `\x -> (f . g) x`
`f . g`

- b) `\x -> f . g x`
`\x -> (.) f (g x)`
`\x -> ((.) f . g) x`
`(.) f . g`

- c) `\x -> f x . g`
`\x -> (.) (f x) g`
`\x -> flip (.) g (f x)`
`\x -> (flip (.) g . f) x`
`flip (.) g . f`

- Řeš. 3.3.8 a) `(^ 2) . mod 4 . (+ 1)`
`\x -> ((^ 2) . mod 4 . (+ 1)) x`
`\x -> (^ 2) (mod 4 ((+ 1) x))`
`\x -> (mod 4 (x + 1)) ^ 2`

- b) `(+) . sum . take 10`
`\x -> ((+) . sum . take 10) x`
`\x -> (+) (sum (take 10 x))`
`\x y -> (+) (sum (take 10 x)) y`
`\x y -> sum (take 10 x) + y`

- c) `map f . flip zip [1, 2, 3]`
`\x -> (map f . flip zip [1, 2, 3]) x`

```
\x -> map f (flip zip [1, 2, 3] x)
\x -> map f (zip x [1, 2, 3])
```

d) (.)

```
\f g -> (.) f g
\f g -> f . g
\f g x -> (f . g) x
\f g x -> f (g x)
```

Řeš. 3.3.9 a) `f :: a -> b -> b`
`f x y = y`
`f x y = const y x`
`f x y = flip const x y`
`f = flip const`

b) `f :: Num a => a -> b -> a`
`f x y = const (3 + x) y`
`f x = const (3 + x)`
`f x = const ((3 +) x)`
`f x = (const . (3 +)) x`
`f = const . (3 +)`

Řeš. 3.3.10 a) `_ -> x`
`\t -> x`
`\t -> const x t`
`const x`

b) `\x -> f x 1`
`\x -> flip f 1 x`
`flip f 1`

c) `\x -> f 1 x True`
`\x -> (f 1) x True`
`\x -> flip (f 1) True x`
`flip (f 1) True`

d) `const x`

e) `\x -> 0`
`\x -> const 0 x`
`const 0`

f) Není možno převést, poněvadž `if ... then ... else ...` není klasická funkce, ale syntaktická konstrukce, podobně jako `let ... in ...`.

g) `\f -> flip f x`
`\f -> flip flip x f`
`flip flip x`

Řeš. 3.3.11 a) Postupně převádíme:

```
f1 x y z = x
f1 x y z = const x z -- přidáme z tak, abychom ho mohli odstranit
f1 x y = const x
```

```
f1 x y = const (const x) y -- přidáme y
f1 x = const (const x)
f1 x = (const . const) x
f1 = const . const

b) f2 x y z = y
f2 x y z = const y z
f2 x = const -- eta-redukujeme obojí
f2 x = const const x -- přidáme x
f2 = const const

c) f3 x y z = z
f3 x y z = id z -- přidáme uměle identitu
f3 x y = id
f3 x y = const id y -- přidáme y
f3 x = const id
f3 x = const (const id) x -- přidáme x
f3 = const (const id)
```

Řeš. 3.3.12 Několikrát po sobě použijeme funkci `flip`.
`g = flip (flip ... (flip (flip f c1) c2) ... cn)`